

REFERAT Klima-, Miljø- og Planudvalget d. 31-01-2023

Mødedato Tirsdag d. 31. januar 2023 kl. 11:00

Mødested Fælleden

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsordenen.....	3
Orientering om lokalplaners indhold og opbygning.....	4
Lokalplan 1139 - Boligområde ved Blegindvej i Hørning - høringssvar og endelig vedtagelse.....	7
Principper for Adelgade syd.....	11
Klimatilpasning - orientering om arbejdet med klimatilpasning i DK2020.....	14
Orientering om grønne køkkener.....	16
Orientering om nye klimakrav i bygningsreglementet.....	19
Affaldsplan 2023-2026.....	21
Tillægsbevilling til krydsombygning Randersvej/Niels Bohrs Vej.....	25
Beslutning om finansiering af sti i Hørning.....	28
Opfølgning på konsekvenser af budgetaftale 2023-2026 på grundvandsområdet.....	30
Orientering om opfordring fra Vandoplandsstyregruppen for Randers Fjord oplandet.....	33
Meddelelser.....	35
Evt.....	36
Underskriftsark; Godkendelse af beslutningsprotokol.....	37

Punkt 16: Godkendelse af dagsordenen

00.01.00-A00-99-22

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at godkende dagsordenen.

Punkt 17: Orientering om lokalplaners indhold og opbygning

01.02.05-A00-2-22

Resume

Med denne sag orienteres Klima-, Miljø- og Planudvalget om, hvad lokalplaner indeholder, og hvordan de er opbygget.

Sagsfremstilling

Nedenfor er en beskrivelse af, hvad en lokalplan i Skanderborg Kommune typisk indeholder. Lokalplanen er opbygget med en redegørelse, bestemmelser samt kortbilag. Planloven stiller en række krav til, hvad en lokalplan skal indeholde, men der er ikke lovgivningsmæssige krav til rækkefølge eller opbygning.

Skanderborg Kommunes lokalplaner er opbygget med det formål, at de skal være lette at læse for borgere, således at planen indledes med en letforståelig redegørelse, inden de mere tekniske bestemmelser og kortbilag. Alle nyere lokalplaner kan ses i en webudgave, hvor det er nemt at navigere mellem de forskellige afsnit i lokalplanen.

En lokalplan indeholder typisk følgende afsnit:

- Forside
- Hvad er en lokalplan? (læsevejledning)
- Redegørelse
- Bestemmelser
- Kort og bilag.

Redegørelse

En lokalplan indledes med en redegørelse for baggrund og formål, der gør det tydeligt, hvorfor planen er udarbejdet. Dernæst beskrives området og omgivelserne, som de ser ud ved planens vedtagelse.

En lokalplan indeholder derefter en redegørelse, der forklarer, hvad planens bestemmelser går ud på, og hvad planen giver mulighed for. Redegørelsen skal være letforståelig for offentligheden og andre myndigheder. Det er her, naboer til lokalplanområdet typisk læser i høringsperioden for at få overblik over, hvad planen giver mulighed for, og hvad tankerne bag planen er. Det er også her, byggesagsbehandlere efter planens vedtagelse kan søge vejledning til, hvordan planen skal tolkes, og hvad intentionerne har været.

Administrationen gør i redegørelsen brug af kort, illustrationer og diagrammer, således at offentligheden nemt kan forestille sig, hvordan området i fremtiden kan komme til at se ud. På den måde behøver borgere ikke at læse lokalplanens paragraffer og tekniske kortbilag for at danne sig fuldt indtryk af lokalplanens konsekvenser.

De sidste dele af redegørelsen vedrører anden planlægning og lovgivning, samt servitutter og tilladelser. Denne del er typisk interessant at læse for andre myndigheder, eller hvis man har specifik interesse i et bestemt lovgivningsmæssigt eller teknisk område. Den er også relevant for grundejere og bygherrer.

Redegørelsen skal være så let forståelig, at offentligheden og andre myndigheder har mulighed for at vurdere planforslaget og se, om deres interesser er varetaget, uden at de skal foretage omfattende undersøgelser eller læse supplerende oplysninger i f.eks. planens bestemmelser.

I redegørelsen har borgerne mulighed for at orientere sig om lokalplanens konkrete indhold, så de kan beslutte, om de vil indgive et høringssvar i form af bemærkninger eller indsigelser, samt om de vil kigge nærmere på nogle af planens konkrete bestemmelser.

Bestemmelser

En lokalplans bestemmelser er den del af lokalplanen, der juridisk regulerer, hvad man må og ikke må inden for lokalplanområdet. Bestemmelserne er retsgyldige og skal være formuleret præcist og entydigt, så de let kan administreres i byggesagsbehandlingen. Det er her planens principper, byggeretter og begrænsninger beskrives detaljeret og i et juridisk holdbart sprog.

Det er muligt at dispensere fra planens bestemmelser i byggesagsbehandlingen. Der kan dog ikke dispenseres fra planens principper - herunder formål, anvendelse og strukturerende principper.

Bestemmelserne er mest relevante at læse for nuværende og potentielt kommende grundejere og bygherrer, samt naboer med særlig interesse i bestemte detaljer om hvordan lokalplanen kan udnyttes.

Kort og bilag

En lokalplan ledsages typisk af en række kort og bilag. Kortbilagene omfatter eksempelvis matrikelkort, kort over arealanvendelser, topografisk kort, illustrationsplan og vandhåndteringsplan. Der skal henvises entydigt til kortbilagenes markeringer i planens bestemmelser, for at indholdet på kortbilagene har retsgyldighed. En lokalplan kan også have en række andre bilag, eksempelvis visualiseringer, servitutredegørelser eller andre redegørelser.

Kortbilagene kan være en nem måde for borgeren at orientere sig i planens område, og kan visuelt kommunikere planen på en enkel måde. Nogle af kortbilagene vil være mere tekniske og sværere at tyde, da deres formål er juridisk entydighed i forhold til bestemmelserne, mens kort med illustrationsplaner typisk vil give et let overblik over, hvordan området kan komme til at se ud i fremtiden.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget gav input til

- disponering af lokalplaner
- formidlingen af lokalplaner
- kort og illustrationer i lokalplaner

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at optage et punkt på næste møde om, hvilke dele af en lokalplan, der kan dispenseres fra
- at tage orienteringen til efterretning.

Punkt 18: Lokalplan 1139 - Boligområde ved Blegindvej i Hørning - høringsvar og endelig vedtagelse

01.00.00-P16-2-17

Resume

Høringsfristen er udløbet, og Byrådet anmodes om at tage stilling til de indkomne høringsvar og til endelig vedtagelse af Lokalplan 1139 - Boligområde ved Blegindvej i Hørning.

Sagsfremstilling

Milton Huse har anmodet om planlægning for et boligområde vest for Blegindvej i den sydlige del af Hørning. Klima-, Miljø- og Planudvalget besluttede den 21. juni 2018 samt den 6. april 2021 at sætte planlægningen i gang. Byrådet besluttede den 31. august 2022 at sende forslag til lokalplan og miljørapport i høring. Forslag til Lokalplan 1139 er vedhæftet som bilag 1.

Projektområdet/baggrund

Lokalplanområdet er beliggende i den sydlige del af Hørning og grænser op mod både Blegindvej og Herredsvej. Lokalplanområdet er sidste del i det store boligområde nord for Herredsvej. På modsatte side af Blegindvej er den kommende skole på vej til at blive opført. Lokalplanområdet udgør et areal på 7 ha.

Link til [Google Map](#)

Link til [netgis](#)

Link til [Lokalplanportal](#)

Lokalplanen giver mulighed for, at området kan anvendes til åben-lav og tæt-lav boligformål. Området kan indeholde ca. 48 parcelhuse samt et område, der enten kan anvendes til yderligere parcelhuse eller til ca. 20 dobbelthuse/rækkehuse. Inden for lokalplanområdet skal der være en kommunal hovedsti/cykelsti, som forbinder den kommende skole med bydelen vest for Blegindvej. I relation til denne etableres der også stitunnel og sti langs Blegindvej. Lokalplanen indeholder fælles friarealer, der er placeret centralt i området nær den gennemgående sti. Der er to bevaringsværdige diger inden for området, hvoraf det ene er placeret inden for de centrale fælles friarealer. Der skal søges om dispensation til dige-gennembrud, før der kan etableres cykelsti på tværs af diget. Administrationen er sindet at give denne dispensation. Vedhæftede bilag 2 viser kort over arealanvendelse med sti.

Lokalplanen sikrer desuden,

- en overordnet disponering af området
- at lokalplanområdet indrettes sådan, at grundvandet ikke forurenes
- at området indrettes med arealer til regnvandshåndtering
- at områdets diger beskyttes.

Høringsvar

Der er indkommet syv høringsvar. Alle høringsvar og et samlet høringsnotat med administrationens bemærkninger til høringsvarene er vedhæftet som bilag 3 og 4. Af høringsvarene fremgår bl.a.,

- at flere naboer ikke ønsker hovedsti på tværs af eksisterende fælles friareal i eksisterende grundejerforening
- at flere naboer er bekymrede for regnvandshåndteringen nær deres egen matrikel og nær eksisterende beplantningsbælte
- at flere er bekymrede for, hvordan eksisterende beplantningsbælte kan vedligeholdes og bevares
- at en borger, som har bolig inden for lokalplanens afgrænsning, er bekymret for, om hendes have kan fastholdes i sin nuværende størrelse
- at en borger spørger til etableringsomkostninger og driftsudgifter i forhold til stier i området
- at en borger spørger til muligheden for, at der laves flere stikoblinger
- at en borger ønsker, at der gøres yderligere tiltag til, at eksisterende beplantning mod lokalplanens sydvestlige grænse bevares.

Administrationens anbefalinger

På baggrund af høringssvarene anbefaler administrationen,

- at § 8.4 justeres, således at det fremgår mere tydeligt, hvor og hvordan stier skal anlægges
- at § 12.2 justeres, således at det fremgår, at anlæg af interne stier er en betingelse for ibrugtagning
- at § 12.3 og § 12.4 justeres i sin ordlyd med henblik på ensretning i forhold til § 12.2
- at der på kortbilag 2 tilføjes endnu en stikobling mellem den sydvestlige del af området og den gennemgående sti. Se vedhæftede kort.

Administrationen anbefaler ikke ændringer vedrørende øvrige punkter i høringssvarene.

Administrationen er blevet bekendt med, at befæstelsesgraden i delområde A bør hæves fra 50 % til 60 %, fordi det ellers vil være svært at indrette og udnytte den enkelte grund optimalt. Administrationen anbefaler derfor, at § 7.6 justeres.

Administrationen anbefaler, at forslag til Lokalplan 1139 vedtages endeligt med følgende ændringer:

- at § 8.4 ændres fra: "Delområde B og C; Der udlægges areal i en bredde af 5 meter til stiforbindelser fra interne veje som vist på bilag 2. Stierne skal befæstes i en bredde af 2,5 meter. Delområde D; Der anlægges offentlig cykelsti indenfor delområdet. Stien må ikke krydses af biltrafik. Stien skal forbinde lokalplanområdet og det eksisterende boligområde med den nye skole øst for Blegindvej."
Til: "Delområde B og C; Der udlægges areal i en bredde af 5 meter til stiforbindelser fra interne veje som vist på bilag 2. Stierne skal befæstes i en bredde af 2,5 meter. Delområde D og F; Der anlægges offentlig cykelsti indenfor delområde D og F i en befæstet bredde af 3,5 meter, som vist på bilag 2. Stien skal udlægges i en bredde af 5 meter. Stien må ikke krydses af biltrafik. Stien skal forbinde lokalplanområdet og det eksisterende boligområde med den nye skole øst for Blegindvej."
- at § 12.2 ændres fra: "Ny bebyggelse må ikke tages i brug, før der er anlagt de veje, som er anført under lokalplanens § 8."
Til: "Ny bebyggelse i delområderne A, B og C må ikke tages i brug, førend de tilhørende veje, stier og parkeringspladser er anlagt, som anført i samtlige bestemmelser i § 8."
- at slutningen af § 12.3 og § 12.4 ændres i sin ordlyd fra: "... og § 10." / "... og § 8"
Til: "... og samtlige bestemmelser i §10." / "... og samtlige bestemmelser i § 8".

- at den del af § 7.6 som omhandler delområde A ændres fra: "... Indenfor delområde A må hver enkelt boliggrund indrettes med en befæstelsesgrad på maksimalt 50 procent."
Til: "... Indenfor delområde A må hver enkelt boliggrund indrettes med en befæstelsesgrad på maksimalt 60 procent."
- at der på kortbilag 2 tilføjes endnu en stikobling mellem den sydvestlige del af området og den gennemgående sti.

Supplerende sagsfremstilling til Klima-, Miljø- og Planudvalget den 31. januar 2023:

Kortbilaget er ændret, jf. beslutning fra direktionen.

Økonomi

Afledte udgifter

Planen i sig selv medfører ikke direkte afledte udgifter.

På tværs af lokalplanområdet skal der etableres en sti, som forbinder den kommende skole HØSD med lokalplanområdet samt den eksisterende bydel vest for lokalplanområdet.

Denne sti skal have karakter af skolesti og er et væsentlig bindeled mellem skolen og Hørning syd, og størstedelen af brugerne vil være borgere udenfor lokalplanområdet. Derfor er der ikke hjemmel i planloven til at pålægge anlægsomkostninger til udvikler.

Udgiften til anlæg af stien er i omegnen af 1,7 mio. kr. Stien er på nuværende tidspunkt ikke finansieret.

Alternative finansieringsmuligheder fremsættes i en særskilt sagsfremstilling til de relevante udvalg.

Klimapåvirkning

Generelt vurderes det, at byudvikling overordnet vil medføre en negativ klimapåvirkning. Der er foretaget en meget overordnet vurdering af lokalplanens afledte klimapåvirkning på baggrund af den tilgængelige viden. I lokalplaner kan der laves bestemmelser vedrørende mobilitet, bebyggelse, anlæg og beplantning, der i større eller mindre grad kan bidrage til CO₂-reduktion, men med nuværende vidensniveau kendes effekten af dette ikke.

Den konkrete lokalplan for boligområde ved Blegindvej i Hørning indeholder ikke i væsentlig grad bestemmelser, som fremmer CO₂-venlige transportformer. Dog er den gennemkørende cykelsti på tværs af området positiv i forhold til at få flest mulige børn fra bydelen til at cykle eller gå i skole. Lokalplanen indeholder ikke i væsentlig grad bestemmelser vedrørende bebyggelse eller anlæg, der minimerer ressourceforbrug. Lokalplanen giver dog mulighed for, at der kan anvendes solceller på tagene. Lokalplanen indeholder ikke i væsentlig grad bestemmelser, der sikrer høj andel af beplantning, som kan bidrage til CO₂-reduktion.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at forslag til Lokalplan 1139 vedtages endeligt med de ændringer, der er angivet under administrationens anbefalinger.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Direktionen, 16. januar 2023, pkt. 17:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø med bemærkning om, at kortbilaget ændres.

Sagen fremsendes til Klima-, Miljø og Planudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Bilag 1 - forslag til Lokalplan 1139 - Boligområde ved Blegindvej i Hørning

Bilag 2 - Kortbilag 2_Arealanvendelse med sti

Bilag 3 Samlede høringssvar

Bilag 4 Høringsnotat vedrørende forslag til lokalplan nr 1139

Punkt 19: Principper for Adelgade syd

01.00.05-P22-1-22

Resume

Økonomi- og Erhvervsudvalget skal tage stilling til principper, som kan danne grundlag for det videre arbejde for et skitseprojekt for den sydlige del af Adelgade (fra Ole Lund Kirkegaards Stræde til Vestergade samt Asylgade fra Adelgade til Parkvej), samt efterfølgende arbejder for den nordlige del af Adelgade. Udvalgene skal også tage stilling til inddragelse af offentligheden.

Sagsfremstilling

På et fællesmøde den 18. januar 2023 mellem Økonomi- og Erhvervsudvalget og Klima-, Miljø- og Planudvalget præsenterede Lytt Arkitekter et første udkast til skitseforslag for en ensretning af den sydlige del af Adelgade. Udkastet til skitseforslaget blev præsenteret for MidtbyNetværket den 23. januar 2023.

Skitseforslagets vision bygger på, at Adelgade skal omdannes til "Skanderborgsk gade" med plads til kulturen og naturen, med afsæt i en læsning af byens historiske udvikling, byens DNA og Adelgades strukturelle betydning som midtbyens strukturelle rygrad.

Det foreslås derfor, at strækningen omdannes fra en hovedvej på bilens præmisser til en bymidte for alle, som i højere grad kan danne centrum for byens byliv og handel. Adelgade syd skal derfor i fremtiden prioritere et mangfoldigt byliv, understøttet af brede fortovsarealer med god tilgængelighed og plads til aktiviteter. Strækningen vil således kunne få en gågadelignende stemning med pladسدannelser, som skaber opholdsmuligheder til pause for den enkelte og til fællesskabets begivenheder.

For at opnå denne vision bygger udkastet til skitseforslaget på disse overordnede principper:

- Adelgade ensrettes fra nord mod syd på strækningen fra Ole Lund Kirkegaards Stræde til Alléen, og kørebanen udrettes til et lige og centreret gadeforløb med en selvstændig cykelsti i nordgående og modsatte kørselsretning
- Asylgade ensrettes fra vest mod øst, hvorved der skabes bedre muligheder for en stærk og visuel sammenhæng til Byparken og søen.
- Der skal fortsat kunne parkeres i Adelgades vestlige side, og pladserne etableres som kombinerede parkerings- og vareindleveringslommer.
- Der etableres hævede flader med jævne mellemrum for at reducere hastigheden, øge trygheden og skabe gode muligheder for niveaufri krydsning.
- Der etableres ny samlende belægning, som danner "Byens gulv" i hele gaderummets bredde fra facade til facade, som vil bidrage til en gågadelignende stemning.
- Øget begrønning i form af træer og bede skaber inviterende og sanselige byrum, der indbyder til ophold.
- På de bredere, gågadelignende fortove indrettes aktivitetszoner.
- Principperne for "Byens gulv" og byrummets begrønning skal også på sigt kunne aflæses i udformningen af tilstødende gader og byrum, herunder Adelgade nord.

Videre proces

Administrationen foreslår, at alle inviteres til at bidrage til indretningen af fortovsarealerne/byrummene langs den ensrettede vej, hvor det nye, brede byrum på begge sider af vejen giver muligheder for gågadelignende zoner til f.eks. ophold/leg, udeservering, bodvogne, oplevelser, begrønning, cykel-parkering etc. Det kan f.eks. ske i form af en præsentation af principperne og udkastet til skitseforslaget ved arrangementer afholdt i Adelgade i løbet af marts/april

2023. Efter vi har modtaget input fra borgerne, færdiggør Lytt Arkitekter skitseprojektet, som herefter kan behandles endeligt af de to udvalg sidst på foråret.

Økonomi

Der vil i det videre arbejde skulle tages stilling til materialevalg og dermed byrumskvaliteten. Tilsvarende vil der skulle tages stilling til en etapevis omdannelse af midtbyens vejarealer og byrum.

På baggrund heraf indgår skitseprojektet i budgetforhandlingerne.

Ved valg af materialer kan der arbejdes med nye eller genanvendte materialer, hvis CO₂ aftryk er lavere end andre materialer. En indretning af Adelgade syd, som øger de lette trafikanters tryghed og tilgængelighed, vil fremme, at flere cykler, går eller tager bus til byen. Ved en øget begrønning af midtbyen vil de klimatiske forhold kunne forbedres, og biodiversitet øges. Træer og andre lægivende beplantninger kan nemlig reducere vind gennem gaden og nedbringe varmen og skabe skygge på de varmeste sommerdage. Træer kan desuden absorbere CO₂ og fungere som luftfiltre.

Dialog og høring

-

Sundhed

Skitseforslaget lægger op til et grønt og gågadelignende byrum. Undersøgelser viser, at grønne byrum og udearealer skaber et bedre mikroklima og bidrager til øget udeliv og livskvalitet.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at det videre arbejde i skitseforslaget bygger på disse overordnede principper:
 - Adelgade ensrettes fra nord mod syd på strækningen fra Ole Lund Kirkegaards Stræde til Alléen, og kørebanen udrettes til et lige og centreret gadeforløb med en selvstændig cykelsti i nordgående og modsatrettede kørselsretning
 - Asylgade ensrettes fra vest mod øst, så der skabes en stærk og visuel sammenhæng til Byparken og søen
 - Der skal fortsat kunne parkeres i Adelgades vestlige side. Pladserne etableres som kombinerede parkerings- og vareindleveringslommer.
 - Der etableres hævede flader med jævne mellemrum for at reducere hastigheden, øge trygheden og skabe gode muligheder for niveaufri krydsning
 - Der etableres ny samlende belægning, som danner ”Byens gulv” i hele gaderummets bredde fra facade til facade, som vil bidrage til en gågadelignende stemning
 - Øget begrønning i form af træer og bede skaber inviterende og sanselige byrum, der indbyder til ophold
 - På de bredere, gågadelignende fortove indrettes zoner til f.eks. ophold/leg, udeservering, bodvogne, oplevelser, begrønning, cykel-parkering etc.
 - Principperne for ”Byens gulv” og byrummets begrønning skal også på sigt kunne aflæses i udformningen af tilstødende gader og byrum, herunder Adelgade nord
- at offentligheden præsenteres for udkast til og principper for skitseforslaget og inviteres til at bidrage med input til zoner til f.eks. ophold/leg, udeservering, bodvogne, oplevelser, begrønning, cykel-parkering etc.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Der var forud for mødet udsendt et notat om cyklisters sikkerhed og tryghed i Adelgade. Det indgik herefter i sagens behandling og vedlægges referatet.

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog at indstille,

- at det videre arbejde i skitseforslaget bygger på disse overordnede principper:
 - Adelgade ensrettes fra nord mod syd på strækningen fra Ole Lund Kirkegaards Stræde til Alléen, og kørebanen udrettes til et lige og centreret gadeforløb med en selvstændig cykelsti i nordgående og modsatrettede kørselsretning.
 - Asylgade ensrettes fra vest mod øst, så der skabes en stærk og visuel sammenhæng til Byparken og søen.
 - Der skal fortsat kunne parkeres i Adelgades vestlige side. Pladserne etableres som kombinerede parkerings- og vareindleveringslommer.
 - P-lommerne/vareindlevering placeres og forberedes, så de kan anvendes som studepladser/til boder, idet det noteres, at den endelige placering og antallet af lommer fastlægges i den videre proces, og at antallet af p-pladser ikke er besluttet.
 - Der etableres hævede flader med jævne mellemrum for at reducere hastigheden, øge trygheden og skabe gode muligheder for niveaufri krydsning.
 - Der etableres ny samlende belægning, som danner ”Byens gulv” i hele gaderummets bredde fra facade til facade, som vil bidrage til en gågadelignende stemning.
 - Øget begrønning i form af træer og bede skaber inviterende og sanselige byrum, der indbyder til ophold.
 - På de bredere, gågadelignende fortove indrettes zoner til f.eks. ophold/leg, udeservering, bodvogne, oplevelser, begrønning, cykel-parkering etc.
 - Principperne for ”Byens gulv” og byrummets begrønning skal også på sigt kunne aflæses i udformningen af tilstødende gader og byrum, herunder Adelgade nord. Der lægges vægt på tilgængelighed/handicapvenlighed og plads til alle.
 - At der tydeliggøres en sted-bunden Skanderborg-identitet i gadens udtryk.
 - At der arbejdes med lav hastighed på Adelgade.
- at offentligheden præsenteres for udkast til og principper for skitseforslaget og inviteres til at bidrage med input til zoner til f.eks. ophold/leg, udeservering, bodvogne, oplevelser, begrønning, cykel-parkering etc., og at der lægges vægt på at få input fra en bred repræsentation f.eks. børnefamilier, foreninger mv. ind i offentlighedsfasen.
- at der undersøges, om der kan fondsfinansieres elementer i byrummet og i indretningen af Adelgade.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Bilag

Adelgade_Præsentation_Skitseforslag_20230118.pdf

Adelgade - Cyklisters sikkerhed og tryghed 20230129 (002).pdf

Punkt 20: Klimatilpasning - orientering om arbejdet med klimatilpasning i DK2020

00.17.15-G01-1-23

Resume

Med denne sag orienteres Klima-, Miljø- og Planudvalget om status på arbejdet med den nye klimatilpasningsindsats i regi af DK2020-klimaplanen.

Sagsfremstilling

Klimatilpasning er samfundets tilpasning til fremtidens forventede klimaændringer. Historisk har klimatilpasningstiltag i Danmark haft fokus på udfordringer med vand som følge af klimaforandringer. Med Byrådets tilslutning til DK2020 har kommunen forpligtet sig til at gennemføre en farekortlægning og en konsekvensanalyse i forhold til fremtidens klimaforandringer. Arbejdet skal munde ud i en politisk beslutning om tiltag og delmål for klimatilpasning på den korte bane mod 2030 og målsætninger frem mod 2050. Ud over fareperspektiv fra nedbør skal der som et led i DK2020-processen også vurderes på konsekvenser af hedebølger, tørke og ekstreme vinde.

Arbejdet med klimatilpasning kører parallelt med arbejdet med reduktion af drivhusgasser (senest behandlet på Byrådets temamøde den 15. december 2022). Byrådet skal godkende begge dele samlet i juni 2023.

Det vedlagte bilag giver baggrund om arbejdet med klimatilpasning og præsenterer processen mod en ny klimatilpasningsindsats. Bilaget vil blive gennemgået på udvalgsrådet.

Bredt fokus på klimatilpasning i DK2020

I 2021 og 2022 har Byrådet afsat 1,2 mio. kr. til at gennemføre en risikovurdering af faren for nedbør og grundvand. Den nye risikovurdering er langt i processen med at afdække, om der er områder, der kræver klimasikring, og i hvilket omfang der skal sættes ind.

Desuden fokuseres som nævnt på konsekvenser af klimaforandringer, der giver sig udslag i:

- Højere temperaturer/hedebølger: Temperaturen for året som helhed stiger gradvist gennem århundredet. Opvarmningen mærkes på alle tider af året med tendens til størst opvarmning sommer og efterår.
- Fordampning/tørke: I takt med opvarmningen stiger den potentielle fordampning fra overfladen. Sammen med den forventede stigning i tørre dage om sommeren, indikerer det en øget risiko for udtørring.
- Ekstreme vinde/storme og orkaner: I takt med den globale opvarmning kunne man forvente en stigende vindstyrke. Fremskrivningerne viser dog ingen tydelige ændringer i dansk kontekst.

For nuværende er der udarbejdet helt nye kort for nedbør, grundvand, tørke, hede og vind, som indgår i den igangværende konsekvensanalyse.

Tidsplanen for klimatilpasningsindsatsen ser sådan ud:

- 31. januar 2023: Orientering i KMPU om klimatilpasningsindsatsen

- Februar 2023: Analyse af kortlægning sammen med rådgivere
- 7. marts 2023: Temadag i KMPU: Visioner, Mål og Handlinger
- April 2023: Borgerinddragelse om klimatilpasning
- Maj 2023: Screening for miljøvurdering af klimatilpasningsplanen
- Juni 2023: Politisk behandling af DK2020-klimatilpasningsplanen.

Samarbejder

Indsatsen i forhold til klimatilpasning bygger oven på de indsatser, der er sat i værk siden vedtagelsen af den nuværende klimatilpasningsplan i 2014–2018 vedtaget den 25. juni 2014, med tilknyttet indsatsplan for de konkrete klimatilpasningsprojekter.

Skanderborg Kommune

- har været en del af Coast to Coast Climate Challenge, et 6-årigt klimatilpasningsprojekt, der løb til 31. december 2022. Erfaringer og tiltag herfra integreres i klimatilpasningsindsatsen og DK2020-handleplanen.
- er medlem af Gudenåkomitéen. Komiteen består af ét kommunalt bestyrelsesmedlem fra hver medlemskommune, og rådgiver alle kommunerne i oplandet til Gudenåen og Randers Fjord om natur- og miljøbeskyttelse og rekreativ anvendelse af Gudenåens vandsystem.
- samarbejder med Forsyningsvirksomheden og 30 partnere om at skabe en klimarobust region.

Klimatilpasningsindsatsen skal i fremtiden integreres tættere sammen med de servicemål, som kommunen fastsætter i spildevandsplanen, der udarbejdes med en særskilt projektorganisering, ressource- og tidsplan.

Indsatsen skal også stille skarpt på samarbejdskultur omkring løsningsforslag mellem Skanderborg Kommune og Skanderborg Forsyning. Forsyningen spiller en helt central rolle i begge indsatser sammen med kommunen.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning.

Bilag

Baggrund, indhold og proces

Punkt 21: Orientering om grønne køkkener

86.01.00-P20-1-22

Resume

Hermed orienteres om resultaterne fra første års indsats (2022) og planerne for næste års indsats (2023) med at sikre mindre madspild og mere klimavenlig kost i de offentlige institutioner.

Sagsfremstilling

Skanderborg Kommunes klima-, energi- og ressourcepolitik har følgende målsætninger i forhold til mad:

- Arbejde for at reducere madspild hos borgere og i erhvervslivet (strategispor 4)
- Nedbringe klimaaftryk fra madvarer og reducere madspild (strategispor 6).

Det blev i fordelingen af den interne klimapulje 2021 (fordelt af det daværende Miljø- og Planudvalg) udmøntet i følgende indsatser: Mindre madspild: Reduceret madspild og mere klimavenlig kost. Måltrettet indsats for kommunale institutioner, 150.000 kr.

Disse midler er blevet suppleret ved at søge om ekstra finansiering fra Fonden for Køkkenomstilling (under Fonden for økologisk landbrug). I alt har Skanderborg kommune fået 503.000 kr. til arbejdet i 2022 og 507.000 til arbejdet i 2023.

Resultater fra 2022

Generelt har der været rigtig god opbakning til kurserne og god stemning omkring projektet. Vi har nu resultaterne fra første års indsats. Alle indsatser har taget udgangspunkt i Fødevarestyrelsen kostråd for sundhed og klima fra 2021.

Målsætninger for projektet ansøgt hos Fonden for køkkenomstilling var at:

- Mindske indkøbet af oksekød med 50 %
- Øge indkøbet af linser og bælgfrugter med 50 %
- Øge indkøbet af økologi med 10 % (ønske fra køkkenerne)
- Mindske madspild med 10 %.

Resultaterne fra 2022 viser, at:

Daginstitutioner og kantiner har tilsammen:

- Mindsket deres indkøb af oksekød med 47 %
- Mindsket deres indkøb af øvrigt kød med 21 %
- Øget deres indkøb af linser og bælgfrugter med 107 %

Daginstitutioner og kantiner har i gennemsnit:

- Øget deres indkøb af økologiske varer med 7 %

Dagplejen vurderer, at økologiprocenten er gået fra nær nul til mellem 80 % og 90 % for næsten alle de deltagende dagplejere.

Vi har ikke fundet gode måder at måle ændringer i madspild på, men det har været et centralt tema på alle kurser og reduktion af madspild har været en af forudsætningerne for at kunne frigøre budget til at købe mere økologi.

Indsats i 2023

Vi fortsætter indsatsen i 2023 med penge fra Fonden for Køkkenomstilling. Vi har lavet fortsætterkurser for daginstitutioner (hvor næsten alle var med i første runde) og gentager dagplejekurserne for nye dagplejere, da mange ikke har været på kursus endnu. Der er frivillig tilmelding, og alle kurser er stort set fyldte.

De fælles kurser for kantiner fungerede ikke optimalt i 2022, så kantinerne har i 2023 fået tilbud om et skræddersyet forløb ude i hver deres køkken. Det har 4 kantiner taget imod, herunder Cafe Fælleden, Skanderborg Aktivitetscenter, Kompetencecenteret og Gyvelhøjskolen.

Derudover udbyder vi et kursus i værtskab for det grønne måltid med fokus på madmod og madglæde for tilknyttet personale (institutionsledere og pædagoger). Der er indtil videre næsten 320 tilmeldt (blandt andet fordi både Skanderborg by og Skanderborg Nord har valgt at holde kurset for alle deres medarbejdere som et fælles personale arrangement).

Sideløbende med kurserne for offentlige køkkener har den borgerrettede del af klimapuljen finansieret en kursusrække for erhvervskantiner udbudt af Jette Boye fra AMOK.

Fremover

Produktion af fødevarer udgør ca. 30 % af klodens samlede drivhusgasudledninger og er derfor et centralt område at arbejde med, når vi skal reducere vores CO2 udledninger. Omstilling af de offentlige køkkener er også en af Klimarådets hovedanbefalinger i deres analyse fra december 2021. Samtidig tager arbejdet med at sikre mere klimavenlige og sunde vaner i køkkendriften jf. Fødevarestyrelsens kostråd tid at integrere. Der skal indarbejdes nye rutiner ift. både opskrifter, indkøb, køkkenvaner og ikke mindst smagspræferencer hos brugerne. Derfor er ”Grøn omstilling af de offentlige køkkener” også foreslået som et fortsat tiltag i den nye DK2020 klimaplan, der skal vedtages til sommer.

Økonomi

Projektets omkostninger dækkes af dels de bevilgede beløb fra Klimapuljen, dels det bevilgede beløb fra Fonden for Køkkenomstilling.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Punktet blev udsat.

Punkt 22: Orientering om nye klimakrav i bygningsreglementet

02.00.00-A00-12-22

Resume

Med denne sag orienteres Klima-, Miljø- og Planudvalget om, at der i bygningsreglementet fra 2023 er indført klimakrav til nybyggeri for at nedsætte CO₂-udledningen fra byggeriet.

Sagsfremstilling

I marts 2021 blev der indgået en politisk aftale om en national strategi for bæredygtigt byggeri. Aftalen betyder, at der fra januar 2023 er indført krav om beregning af bygningers klimapåvirkning samt loft for, hvor meget CO₂ nye bygninger må udlede. Aftalen indeholder trinvis indfasning af CO₂ krav til bygninger, også kaldet klimakrav. De nye klimakrav i bygningsreglementet understøtter udmøntningen af klima-, energi- og ressourcepolitikken.

Klimakrav

Fra 1. januar 2023 gælder følgende for nybyggeri:

- For bygninger, der har et opvarmet etageareal på over 1000 m², må klimapåvirkningen ikke overstige 12,0 kg CO₂ - ækvivalenter pr. m² pr. år.
- For bygninger, der opvarmes, hvor etagearealet ikke overstiger 1000 m², skal der foretages en beregning - Der er ingen krav til maksimal klimapåvirkning.
- For tilbygning til eksisterende bygninger er der ingen krav.

Bestemmelserne fremgår af §297 og §298 i Bygningsreglement BR 18.

Der vil på mødet blive orienteret nærmere om de nye klimakrav og om konsekvensen for byggeri i fremtiden. Oplægget er vedlagt som bilag.

Økonomi

Klimapåvirkning

Med krav om beregning af klimapåvirkning og maksimalværdier for en del af byggeriet øges fokus på byggeriets klimapåvirkning, hvilket på længere sigt vil betyde mindre klimaaftryk fra nybyggeri.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Punktet blev udsat.

Bilag

Nye LCA krav

Punkt 23: Affaldsplan 2023-2026

07.00.01-A00-1-22

Resume

Forslag til Affaldsplan 2023-2026 er den 17. januar 2023 godkendt i Renosyds bestyrelse. Med denne sag skal Byrådet tage stilling til, om forslag til Affaldsplan 2023-2026 skal udsendes i 8 ugers offentlig høring.

Sagsfremstilling

Arbejdet med udarbejdelse af Affaldsplan 2023–2026 blev igangsat i foråret 2022. Renosyds bestyrelse drøftede temaer og overordnede målsætninger den 26. april 2022. Efterfølgende var der temadrøftelser i Klima- og Planudvalget i Odder den 31. maj 2022 og i Klima-, Miljø- og Planudvalget i Skanderborg den 7. juni 2022. Der har desuden været drøftelser om temaer og indhold på direktør- og styregruppemøder mellem Renosyd og de to ejerkommuner, bl.a. med sigte på at skabe en sammenhæng til kommunernes DK2020-planer. Affaldsplanen er samtidig en udmøntning af klima-, energi- og ressourcepolitikken.

Renosyds bestyrelse drøftede den 31. oktober 2022 oplæg til mål i affaldsplanen. Disse blev efterfølgende fremlagt til orientering og drøftelse i Klima- og Planudvalget i Odder den 22. november 2022 og i Klima-, Miljø- og Planudvalget i Skanderborg den 6. december 2022.

Forslag til Affaldsplan fremlægges med henblik på offentlig høring. Affaldsplanen forventes endelig godkendt i Byrådet i juni 2023.

Affaldsplanens form og indhold

Affaldsplanen skal betragtes som en vision og strategi for ressource- og affaldshåndteringen i Skanderborg og Odder kommuner i de næste fire år. Den beskriver de overordnede politisk fastsatte målsætninger med tilhørende temaer og fokusområder, og er således på et forholdsvist overordnet niveau.

Det indebærer, at der kontinuerligt i affaldsplanens løbetid vil blive arbejdet med at udmønte planen i mere konkrete afgrænsede indsatser og projekter. Dette sker i stor udstrækning gennem implementering af Renosyds strategiplan og derudover i tæt samarbejde mellem Renosyd og ejerkommunerne.

Realisering af affaldsplanens målsætninger i planperioden 2023-2026 dokumenteres desuden i en årlig afrapportering på affaldsplanens mål og indsatser, som godkendes politisk i begge kommuner.

Affaldsplanen er i øvrigt tæt koblet til kommunernes ejerpolitik for Renosyd og Renosyds strategi samt europæiske og nationale mål og krav, og skal herudover understøtte kommunernes DK2020-planer.

Affaldsplanens temaer, målsætninger og fokusområder

Affaldsplanen 'En cirkulær fremtid' afspejler en vision om aktivt at deltage i udviklingen af overgangen fra lineær økonomi til en bæredygtig fremtid med cirkulær økonomi, herunder arbejdet med at mindske mængderne af affald og øge graden af genbrug og genanvendelse. Affaldsplanen afspejler en central ambition for Skanderborg og Odder kommuner om i samarbejde med Renosyd at arbejde på, at affaldskurven knækkes, og dermed at CO₂-udledningen i kommunerne

reduceres. Det er ifølge den nationale affaldsplan "en bunden opgave at lægge 'brug og smid væk-kulturen' bag os, reducere mængderne af affald og bruge vores naturressourcer klogere, smartere og mere ansvarligt".

Planen beskriver i fire overordnede temaer de retninger, som Skanderborg og Odder kommuner ønsker skal være toneangivende i de kommende år - se oversigten i bilaget "Oversigt over affaldsplan".

1) Mindre og bedre affald, som har det overordnede mål at reducere CO₂-udledning fra affaldsproduktion og håndtering. Affald afspejler et forbrug af jordens knappe ressourcer og et forbrug, som samtidig bidrager til en betydelig udledning af CO₂. Derfor indgår begrænsning af affaldsmængder som en del af Skanderborg og Odder kommuners mål om 70 % reduktion af CO₂-udledningen i 2030.

Ambitionen om bedre affald handler om at reducere de typer affald, der deponeres, forbrændes og 'downcycles' til fordel for affald af materialer, der kan genbruges og genanvendes i en cirkulær økonomi.

Realisering af disse ambitioner fordrer dels nationale, politiske tiltag rettet mod producenter af varer og emballager for at disse er bedre forberedt på at blive til genanvendeligt affald. Dels lokalt fokus på, at borgere som forbrugere er med til at skabe affaldet gennem deres indkøb og forbrug. I forhold til det sidste er det ambitionen, at Renosyd og ejerkommunerne kan medvirke til at skabe øget bevidsthed om sammenhængen mellem forbrug og affald og understøtte de handlemuligheder, der reelt ligger hos den enkelte. Mindre og bedre affald kan ses som et gennemgående tema, som er tæt forbundet til de andre temaer, særligt genbrug og formidling.

Denne bevægelse mod i større udstrækning også at arbejde for affaldsforebyggelse (og bedre affald) er endnu i et tidligt udviklingsstadium, så Renosyd og ejerkommunerne er på dette område en markant firstmover.

2) Mere genbrug, som har det overordnede mål at fordoble den samlede mængde genbrug i kommunerne (i samarbejde med de andre aktører på området). Mere genbrug er reelt også mindre affald. Med genbrug opnås en levetidsforlængelse af affaldet, og i det omfang, det erstatter eller udsætter forbrug, er der også en ressource- og CO₂-besparelse.

Ambitionerne i affaldsplanen er at videreudvikle det allerede velfungerende setup omkring affald til genbrug. Herunder også de eksisterende samarbejder med lokale frivillige organisationer ud fra devisen, at der er genbrug nok til alle.

3) Mere sortering og bedre genanvendelse, som har det overordnede mål, at 55 % af affaldet reelt skal genanvendes. Med 'reelt genanvendes' forstås, at den del af ressourcerne, der går tabt i affaldsbehandlingsprocesserne, skal fradrages, så det ikke er et mål om sortering til genanvendelse, men et mål om at ressourcerne bevares (cirkulær).

Kildesorteringen af affaldet er væsentlig for at sikre udnyttelsen af ressourcerne i affaldet. Med den kommende affaldsplan følger indførelse af den nationale strømning af affaldsindsamling med indsamling af 10 fælles affaldstyper. Strømningen bygger på en forståelse af, at der ved at indsamle større mængder homogene affaldstyper, vil kunne skabes grundlag for en endnu bedre affaldsbehandling. Det gælder både for velkendte affaldstyper som pap, papir, metal og glas og for affaldstyper, hvor behandlingsaktiviteter stadig er under udvikling. Sidstnævnte er f.eks. tekstilaffald, mad- og drikkekartoner samt plastik, hvor behandlingsaktiviteter stadig er relativt umodne.

Renosyd samarbejder med affaldsselskaberne i Østjylland (Aarhus, Favrskov, Syddjurs, Norddjurs, Odder og Skanderborg) om et fælles koncept for husstandsindsamlingen af de 10 affaldstyper. Formålet er dels, at borgere, der

bevæger sig på tværs af kommunegrænser, oplever ensartethed og dels, at fælles afsætning af større ensartede affaldsmængder giver grundlag for bedre aftaler både økonomisk og kvalitetsmæssigt.

Indførelse af den nye husstandsindsamling vil være den altdominerende indsats i forhold til kildesortering og affaldsindsamling i affaldsplanens periode.

4) Mere formidling og involvering, som har som overordnet mål, at bevidsthed og adfærd skal styrkes. Realisering af ambitioner inden for de foregående tre temaer er i høj grad afhængig af dialog, kommunikation og involvering for at skabe en øget bevidsthed og konkrete handlemuligheder for borgerne, når de træffer valg, der bidrager til affald, og når de håndterer deres affald.

Renosyds indsatser inden for formidling og involvering skal give svar på særligt følgende fire nøglespørgsmål:

1. Hvorfor skal vi håndtere klodens ressourcer bedre?
2. Hvordan skaber vi mindre og bedre affald?
3. Hvordan sorterer vi den enkelte type affald?
4. Hvad sker der med det sorterede affald?

Særligt det sidste punkt vil der være et øget fokus på, idet motivationen for en øget kildesortering af affaldet, som indførelse af 10 fraktioner indebærer, er funderet i en sikkerhed for ”at det nytter”. I kundetilfredshedsundersøgelserne fremgår også tydeligt, at borgerne ikke føler sig tilstrækkeligt informeret om, ”hvad der sker med affaldet efter sortering og indsamling”. Med indførelse af en national standard for sortering og funderet i det østjyske samarbejde om den konkrete implementering, er det ambitionen, at der skabes mere fælles og betydeligt mere synlig formidling om ”affaldets rejse”.

En forøget formidling skal i betydelig grad ske gennem eksisterende kanaler, hvor den rette kontekst til at ”skabe påvirkning” er etableret. Det gælder såvel i den fysiske verden gennem møder på genbrugspladser og genbrugsbutikker, som i en digital verden, hvor formidling og involvering kan integreres i sms'er, formidling på hjemmeside samt gennem mere kreativ brug af data og viden om kunderne individuelt og i grupper.

Direktør Henrik Müller, Renosyd, deltager under fremlæggelsen for Klima-, Miljø- og Planudvalget.

Økonomi

Klimavurdering

Formålet med affaldsplanen er reduktion og bedre genanvendelse af affaldet, hvilket giver en mindre klimapåvirkning og CO₂-udledning. Renosyd har ikke kunnet levere konkrete estimerede CO₂-reduktionsdata.

Dialog og høring

Renosyd har løbende under udarbejdelse af affaldsplanen haft forskellige former for borgerinddragelse. Dette er beskrevet nærmere i vedhæftede bilag.

Forslag til affaldsplanen offentliggøres og sendes i 8 ugers høring.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at forslag til Affaldsplan 2023-2026 offentliggøres og udsendes i 8 ugers høring.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Baggrund_Opsummering Borgerinddragelse til Affaldsplan 2023-2026

Kortlægningsrapport_Affaldsplan 2023-2026_En cirkulær fremtid

Affaldsplanen_2023-2026_En cirkulær fremtid

Miljøscreening af Affaldsplan 2023-2026

Oversigt over affaldsplan

Punkt 24: Tillægsbevilling til krydsombygning Randersvej/Niels Bohrs Vej

05.01.02-G00-3-21

Resume

I denne sag søges om tillægsbevilling på 2,7 mio. kr. til ombygning af krydset Randersvej/Niels Bohrs Vej, Stilling, finansieret af kassebeholdningen.

Sagsfremstilling

Projektet "Krydsombygning Randersvej - Niels Bohrs Vej" blev vedtaget ved budgetforliget for 2021. Det var oprindeligt forventet, at udfordringerne i krydset kunne afhjælpes med signaltekniske løsninger og små udbygninger. I forbindelse med stigende trafikmængde og udvidelsen af erhvervsområdet på Niels Bohrs Vej er der opstået et behov for en større ombygning og udvidelse af krydset, hvilket bl.a. medfører anlæggelse af flere spor.

Krydset ombygges for at øge fremkommeligheden mellem Skanderborg og tilslutningen til motorvejen ved Skanderborg N. Belastningen i krydset er i dag meget høj, og med udvidelsen af erhvervsområdet ved Niels Bohrs Vej vil krydset ikke kunne håndtere trafikken.

Med ombygningen tilføjes der ligeudspor mod Skanderborg, hvor bilister kun skal holde for rødt, når cyklister krydser vejen. Det vil derfor øge fremkommeligheden til Skanderborg, da der i langt størstedelen af tiden vil være grønt i retningen fra motorvejen mod Skanderborg. I retning fra Skanderborg mod motorvejen vil fremkommeligheden blive øget ved at etablere to ligeudspor frem til det sydlige rampekryds. Det højre spor bortfalder i rampekrydset og vil bidrage til, at det bliver lettere at komme på motorvejen mod Aarhus.

Krydset er også anlagt med for smalle heller, hvilket resulterer i, at master og signaler jævnligt påkøres. Der er forsøgt med forskellige afværgeforanstaltninger, men ingen har effektivt kunnet forhindre påkørslerne, men formentlig blot reduceret hyppigheden. Ombygning af krydset vil forhindre de hyppige påkørsler af signalmasterne og give alle virksomheder på Niels Bohrs Vej mulighed for at anvende modulvogtogsnettet.

Sidevejen Teglgården har fortsat samme tilslutning til Randersvej men nu kun med "højre ind og ud".

En foreløbig plantegning for projektet er vedhæftet som bilag 1.

Projektet er skitseprojekteret, og forventes udbudt i andet kvartal 2023 og klar til ibrugtagning i fjerde kvartal 2024, såfremt indstillingen vedtages.

Der er aktuelt afsat 4,121 mio. kr. i 2023-pris- og lønniveau i investeringsoversigten. De afsatte midler er ikke tilstrækkelige til at gennemføre den nødvendige ombygning af krydset. Derfor er der behov for en tillægsbevilling, og administrationen foreslår, at denne kan finansieres af kassebeholdningen.

Areal til erhverv øger belastningen

Belastning af krydset vil øges, idet Skanderborg Kommune p.t. udvikler et større areal til erhverv, der betyder, at den i dag blinde Niels Bohrs Vej forlænges, og der via Hvidkildevej etableres en ny forbindelse til Skanderborgvej. Derfor er der udarbejdet et fagligt kapacitetsnotat, der er vedhæftet som bilag 2.

Kapacitetsnotatet beskriver, hvor mange køretøjer, der potentielt i fremtiden vil anvende den nye vejforbindelse Hvidkildevej – Niels Bohrs Vej som ”smutvej” til og fra E45 ved TSA 51, Stilling, i stedet for at køre gennem Stilling via krydset Stilling Landevej/Randersvej. Ved anvendelse af GPS-data viser notatet, at overflytningspotentialt til Niels Bohrs Vej/Hvidkildevej kun er ca. 10 % af de tilsvarende svingstrømme i krydset Randersvej/Stilling Landevej/Stilling Byvej.

Alternativ med ekstra højresving

Det skal også bemærkes, at der er lavet et andet løsningsforslag (vedhæftet som bilag 3), som svarer til det oprindelige forslag, men med et ekstra højresvingsspor på Randersvej og cykelstier på første stykke af Niels Bohrs Vej. Det alternative forslag vil kræve 5 mio. kr. i tillægsbevilling.

Et ekstra højresvingsspor øger kapaciteten i krydset endnu mere, men kapacitetsbehovet vil først opstå i 2036 med de givne forudsætninger. Med det oprindelige forslag vil trafikken i en årrække frem mod 2036 godt kunne afvikles uden sammenbrud i spidstimen eller spidskvarteret. Desuden vil etableringen af det ekstra højresvingsspor være en dyr løsning, da en støttemur skal etableres for at kunne holde projektet på kommunens egne matrikler.

Såfremt Byrådet ikke beslutter at give tillægsbevilling, men vælger at fastholde det nuværende budget, kan den trafikale udfordring på Randersvej ikke løses i begge retninger. Det vil sige, at det nuværende budget enten kan løse den trafikale udfordring i retning fra motorvejen mod Skanderborg eller i retning fra Skanderborg mod motorvejen.

Økonomi

Det er ikke muligt at anvise finansiering på nogen af de anlæg, der p.t. er på investeringsoversigten. Der lægges derfor op til, at tillægsbevillingen finansieres af kassebeholdningen.

Der er lige nu afsat 4,121 mio. kr. i 2023-pris- og lønniveau i investeringsoversigten.

Der søges om 2,7 mio. kr. yderligere til brug i 2023, og rådighedsbeløbene afsættes som angivet i nedstående tabel 1:

Tabel 1:

I 1.000 kr.	2021	2022	2023	2024	I alt
Krydset Randersvej/Niels Bohrs Vej	431	165	3.842	1.383	6.821

Tabelnote: + beløb betyder udgifter.

Dialog og høring

Der har været dialog med ejerne af Vinkelvej 23, der ligger sydøst for krydset, idet projektet udvider vejbanerne, så de kommer tættere på ejendommen Vinkelvej 23. Ejerne har ikke ønsket frivilligt at sælge et areal til projektet, men de var ikke afvisende overfor en løsning med en støttemur. En løsning med støttemur vil kunne holde projektet på kommunens egne matrikler. Det skal dog bemærkes, at en støttemur-løsning er en dyr løsning, og at den alene er relevant, hvis der bliver lavet et separat højresvingsspor.

Der har også været dialog med Vejdirektoratet, da Vejdirektoratet har planer om at øge kapaciteten med henblik på at løse trængselsproblematik på deres tilslutningsanlæg 51 nord for krydset Randersvej/Niels Bohrs Vej. Dialogen sikrer, at det

endelige projektforslag, som Vejdirektoratet skal arbejde videre med, er tilpasset de planer, som Skanderborg Kommune har for det kommunale vejnet omkring anlægget.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at der gives tillægsbevilling på 2,7 mio. kr. til krydsombygning Randersvej/Niels Bohrs Vej med finansiering af kassebeholdningen, og at rådighedsbeløbene afsættes som angivet i tabel 1 i økonomiafsnittet
- at fastholde det nuværende budget, og således kun få løst de trafikale udfordringer enten i den ene retning fra motorvejen mod Skanderborg eller i den anden retning fra Skanderborg mod motorvejen
- at lægge det nuværende budget tilbage i kassebeholdningen.

Sagen fremsendes til Klima-, Miljø- og Planudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra direktionen.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Direktionen, 25. januar 2023, pkt. 24:

Fraværende: Lone Rasmussen

Direktionen vedtog at indstille,

- at der gives tillægsbevilling på 2,7 mio. kr. til krydsombygning Randersvej/Niels Bohrs Vej med finansiering af kassebeholdningen, og at rådighedsbeløbene afsættes som angivet i tabel 1 i økonomiafsnittet.

Sagen fremsendes til Klima-, Miljø- og Planudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Bilag 1_Foreløbig plantegning krydset Randervej-Niels Bohrs Vej

Bilag 2_Kapacitetsnotat

Bilag 3_Skitseprojekt med højresving og cykelstier

Punkt 25: Beslutning om finansiering af sti i Hørning

05.04.06-G01-3-22

Resume

Med denne sag skal Byrådet beslutte finansiering af den nye cykelsti i Hørning syd, som skal gå gennem lokalplanområde 1139 og frem til broen under Blegindvej og videre til den nye skole i Hørning.

Sagsfremstilling

Som en del af Lokalplan 1139 går der en ny sti fra de boligområder, som ligger i den sydlige del af Hørning og frem til den nye skole i Hørning. Denne sti benævnes "Sommerbækstien". Stien er ikke finansieret i budgettet, og indgår ikke i den bevilling, der er givet til infrastruktur omkring Hørning Skole.

I forbindelse med den endelige vedtagelse af Lokalplan 1139 om boligområde ved Blegindvej i Hørning på samme dagsorden, indstilles det i denne sag at afsætte den nødvendige finansiering af Sommerbækstien i det tekniske budget 2024-2027. Det bemærkes, at det er en fejl, at de afledte infrastrukturudgifter ikke tidligere har indgået i lokalplansprocessen. Der er iværksat en screening, der skal minimere risikoen for, at det samme sker igen.

Den nye sti er ca. 290 meter lang. Administrationen har estimeret et anlægsoverslag på 1.800.000 kr.

Supplerende sagsfremstilling til Klima-, Miljø- og Planudvalget den 31. januar 2023:

De redaktionelle ændringer i sagsfremstillingen, jf. beslutningen i direktionen, er foretaget.

Økonomi

Anlægsudgiften til nødvendig afledt infrastruktur af lokalplan 1139 er vurderet til 1.800.000 kr. Udgiften dækker ny stiforbindelse fra skolen og over til nabohusene mod nord. Beløbet skal optages på det tekniske budget 2024-2027. Afledt drift udgør 5 % af anlægssummen, svarende til 90.000 kr. om året.

Dialog og høring

Administrationen har været i dialog med den grundejerforening, som i dag ejer jorden i den vestlige ende af den nye sti. De er positivt indstillet i forhold til at sælge deres jord til kommunen til projektet. Projektudviklerne på Lokalplan 1139 er indforstået med at afgive jord til projektet omkostningsfrit for kommunen.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at finansieringen på 1.800.000 kr. til Sommerbækstien optages i det tekniske budget 2024-2027 i år 2024
- at den afledte drift på 90.000 kr. om året indarbejdes i det tekniske budget fra år 2025.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet. Sagen fremsendes til Klima-, Miljø- og Planudvalget til orientering.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning.
- at der tilføjes et supplerende kort-bilag inden den videre politiske behandling.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Direktionen, 16. januar 2023, pkt. 18:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø med redaktionelle ændringer.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet. Sagen fremsendes til Klima-, Miljø- og Planudvalget til orientering.

Punkt 26: Opfølgning på konsekvenser af budgetaftale 2023-2026 på grundvandsområdet

09.08.24-G01-1-22

Resume

Klima-, Miljø- og Planudvalget har ønsket at få en alternativ prioritering af opgaverne indenfor grundvands- og drikkevandsområdet belyst, herunder konsekvenser af en eventuel fortsat nedprioritering af sagsbehandling af vandindvindingstilladelser.

Sagsfremstilling

På Klima-, Miljø- og Planudvalgsmødet den 8. november 2022 pkt. 200 blev udvalget orienteret om konsekvenserne af budgetaftale 2023-2026 på grundvandsområdet, særligt omkring indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse. På mødet orienterede administrationen om en alternativ prioritering af afdelingens opgaver, som vil medføre et fortsat begrænset ressourceforbrug på vandindvindingstilladelser for at kunne fortsætte med at lave indsatsplanlægning også i reduceret omfang. Det blev besluttet på mødet, at konsekvenserne af en mulig nedprioritering af sagsbehandling af vandindvindingstilladelser skulle yderligere belyses.

Det følger af vandforsyningslovens § 18, at grundvand og overfladevand ikke må indvindes uden tilladelse, dog med få undtagelser fra dette overordnede princip.

Det er kommunens opgave at meddele tilladelser til vandindvinding efter vandforsyningslovens § 20 til

- nye indvindingsformål – nye boringer/kildepladser
- fornyelse af indvindingstilladelser, der udløber på grund af tidsbegrænsning (tilladelser løber max. 30-årige, markvand max. 15 år)
- til ændring af vandindvindingstilladelsen, eksempelvis forøgelse af indvindingsmængden.

Bestemmelsen om tidsbegrænsning blev indført med vandforsyningsloven i 1980 og gav dermed eksisterende anlæg lov til at indvinde vand med og uden tilladelse indtil 2010. Herefter skulle alle anlægsejere søge om tilladelse for at bibeholde retten til indvinding af vand fra deres boringer. Der er på nuværende tidspunkt en pukkel af sager bl.a. på grund af 30 års fristen ved vandforsyningslovens vedtagelse samt Vandplan 1 udsættelse af vedtagelse i 2010. Flere vandforsyningsanlæg har derfor først fået krav om tilladelse i 2010. Dette er de fleste ikke opmærksomme på. Derfor er opgaven at være opsøgende for at få ansøgninger indsendt til behandling, da dette ikke sker automatisk.

Formålet med at behandle tilladelser til vandindvindingsanlæg er at sikre, at udnyttelsen af grundvandsressourcen og andre vandforekomster sker efter en samlet planlægning. Denne skal tage hensyn til udnyttelsen og beskyttelsen af grundvand, overfladevand og natur, der berøres af udnyttelsen.

Konsekvenserne ved manglende sagsbehandling kan opdeles i konsekvenser for miljøet og for anlægsejere.

Potentielle miljøpåvirkninger ved manglende sagsbehandling og godkendelse af projektet

- Påvirkning af vandstanden i målsat våd beskyttet natur (§3 natur og natura2000 området)

- Påvirkning af vandmængde i målsatte beskyttede vandløb
- Overudnyttelse og anden påvirkning af grundvandsressourcen
- Påvirkning af grundvandsstanden i øvrige nærliggende vandindvindingsanlæg
- Uønsket mobilitet af forureninger
- Statens Grundvandskortlægning bliver upræcis på grund af mangelfuldt datagrundlag.

Miljøpåvirkningen afhænger af bl.a. indvindingsmængden m³/år, boringens placering i forhold til beskyttet våd natur og vandløb, placering i forhold til øvrige indvindinger samt placering af jordforureningslokaliteter.

Konsekvens for vandforsyninger og anlægsejere

For eksisterende almene vandforsyningsanlæg kan en manglende tilladelse betyde, at et korrekt boringsnært beskyttelsesområde (BNBO) samt indvindingsopland ikke bliver beregnet i den statslige grundvandskortlægning. For eksisterende ikke almene vandforsyningsanlæg har det som udgangspunkt ingen betydning for fortsat indvinding, at deres tilladelse ikke er gældende. Det gælder så længe, der er ansøgt om fornyelse af tilladelse, og indvindingsmængden er uændret. Er der derimod ikke ansøgt om fornyelse af indvindingstilladelse, kan anlægsejere (landbrugere), der modtager støtte under landdistriktsordningerne, blive trukket i deres ellers berettigede støtte (krydsoverensstemmelseskontrol).

For ansøgninger om nye boringer eller ændringer i tilladelse kan forlænget sagsbehandlingstid for alle typer af vandforsyningsanlæg betyde, at de ikke har mulighed for at øge indvindingen til forsyning af husdyr, markvanding, eller at de ved udfordringer med vandkvalitet ikke har mulighed for at levere tilstrækkeligt rent drikkevand under kvalitetskriterierne.

Omfang

Det er Skanderborg Kommunes vurdering, at der fortsat er ca. 200 vandforsyningsanlæg (ud af 600 vandforsyningsanlæg), hvor der i dag indvindes vand uden gyldig tilladelse.

Nuværende sagsbehandlingstider:

- Almene vandforsyningsanlæg:
 - Nye boringer: 6 måneder,
 - Fornyelser og forøgelse af tilladelse: 2-3 år
- Markvanding:
 - Nye boringer: 0,5-1 år
 - Fornyelse og forøgelse: 2-6 år
- Øvrige ansøgninger:
 - Ukendt sagsbehandling, da vi først er begyndt at modtage ansøgninger i 2021. Ingen af disse er pt. opstartet behandling.

Administrationspraksis for tildeling af indvindingstilladelse er beskrevet i kommunens gældende vandforsyningsplan 2016-2024 (retningslinjer 7, 11 og 12).

Prioritering af sager

Prioriteringen af rækkefølgen foregår efter følgende principper:

Almene vandforsyningsanlæg og drikkevandssikkerhed prioriteres højst, herefter erhvervsindvinding. Internt i de to grupper prioriteres sagerne efter den ansøgt indvindingsmængde, samt nærhed til sårbar våd natur og målsatte vandløb, og dermed den potentielle miljøpåvirkning fra vandindvindingen.

Prioriteringsprincipper:

1. Nye kildepladser til almene vandværker
 2. Nye boringer til erhvervsindvindinger
 3. Fornyelse af tilladelser til almene vandværker
 4. Fornyelse af tilladelser med erhvervsindvinding
 5. Øvrige vandindvindinger
- Nye boringer
 - Fornyelser
 - Lovliggørelser

Se bilag 1 for yderligere information om området.

Dialog og høring

Foreningen Skanderborg Vandsamarbejde har til budgetforhandlingerne indsendt borgerforslag om budgetforøgelse til indsatsplanlægning.

Vandsamarbejdet er involveret i løbende dialog om rent drikkevand, herunder forsyningssikkerhed og indsatsplanlægning. Konsekvenserne af budgetaftalen er ikke drøftet med Skanderborg Vandsamarbejde.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at orienteringen drøftes.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Planudvalget den 3. januar 2023 pkt. 26:

Fraværende: Claus Leick

Punktet blev udsat til næste møde.

Bilag

Præsentation KMPU januar 2023 - Opfølgning på konsekvenser af budgetaftalen på grundvandsområdet.pptx

Punkt 27: Orientering om opfordring fra Vandoplandsstyregruppen for Randers Fjord oplandet

09.00.06-P17-1-22

Resume

Hermed orienteres om, at Vandoplandsstyregruppen for Randers Fjord-oplandet har sendt et brev til Klima-, Miljø- og Planudvalget med en generel opfordring til samtlige 13 oplandskommuner om at prioritere opgaven med at mindske næringsstofbelastningen til Randers Fjord.

Sagsfremstilling

Vandplanlægning

I Danmark er EUs vandrammedirektiv implementeret i Miljøstyrelsens vandområdeplaner. Formålet med planerne er helt overordnet at forbedre vandmiljøet. Kommunerne har til opgave at udmønte hovedparten af indsatserne i vandområdeplanerne og således på "praktisk niveau" via udvalgte virkemidler arbejde for at opnå følgende:

- Bedre tilstand i vandløb ved at forbedre de fysiske forhold
- Bedre tilstand i vandløb og søer ved at reducere forurening fra f.eks. ejendomme uden kloak, renseanlæg og kloakoverløb.
- Bedre tilstand i søerne ved at reducere udledning af fosfor
- Bedre tilstand i fjorde og ved kyster ved at reducere udledning af kvælstof.

Vandoplandsstyregruppe

Et af virkemidlerne for at reducere udledning af kvælstof og fosfor til vandløb, søer og indre farvande er etablering af vådområder. Vådområdeindsatsen er en fælles opgave på tværs af kommunergrænser, og den planlægges og koordineres i hvert hovedopland af en VandOplandsStyregruppe (VOS). VOSen for Randers Fjord er koblet til Gudenåkomitéen. VOSen består af politiske repræsentanter fra de enkelte byråd.

Skanderborg Kommune geografiske udstrækning gør, at vi er omfattet af tre hovedvandopplande - Randers Fjord oplandet, Århus Bugt oplandet og Horsens Fjord oplandet.

Baggrund for brevet fra VOS Randers Fjord oplandet

Kommunerne i oplandet til Randers Fjord har et fælles ansvar for at gennemføre indsatser, der kan bidrage til at opfylde miljømålene i statens vandområdeplaner. Kommunerne har nu arbejdet med opgaven i to vandplanperioder (2010-2015 og 2016-2021), men er af forskellige årsager ikke kommet i mål med næringsstoffreduktioner svarende til de mål, staten har sat. Vi står nu foran at tage hul på tredje og muligvis sidste planperiode. Dette har givet anledning til, at Vandoplandsstyregruppen for Randers Fjord på et møde den 18. november 2022 vedtog at sende en opfordring til relevante fagudvalg i de 13 medlemskommuner. Opfordringen er indeholdt i vedlagte brev (bilag 1) fra VOSens formandskab, og omfatter foruden opfordringen til, at kommunerne prioriterer opgaven med at reducere udledning af næringsstoffer ved at etablere vådområder, desuden en oplistning af både overordnede og konkrete værktøjer, som kan bruges i opgaveløsningen.

Skanderborg Kommune i forhold til Randers Fjord

I Skanderborg Kommune har vi i både 1. og 2. vandplanperiode bidraget til den fælles, af staten forelagte opgave med at nå målopfyldelse i ht. vandområdeplanerne. I forhold til reduktionsmålene for næringsstoffer har vi flere gange i samarbejde med nabokommunerne, bl.a. i takt med at de faglige kriterier er opdaterede, screenet for at finde egnede

placeringer til vådområder. Samtidigt med at vi naturligvis arbejder med de andre virkemidler også. Alt sammen i overensstemmelse med de statslige mål og vores lokale ambitioner, der bl.a. er beskrevet i natur- og miljøpolitikken.

For at vådområder kan realiseres er der naturligvis nogle kriterier - faglige såvel som økonomiske - der skal være opfyldte. Da Skanderborg Kommune geografisk ligger med relativ stor afstand til slutrecipienten Randers Fjord og opstrøms Silkeboerg Søerne, så har det ikke været relevant at arbejde med deciderede kvælstof vådområder. Deres effekt vil være "udlignet" efter gennemløb af Silkeborg Søerne og inden Gudenåen løber ud i Randers Fjord.

I forhold til fosforvådområder fik vi f.eks. i 2015 udarbejdet en forundersøgelse for at afklare muligheden for et projekt omkring Ringkloster Å, syd for Skanderborg Sø. Projektet blev desværre ikke omkostningseffektivt ud fra de daværende regnemodeller, bl.a. grundet fosforholdig overjord, hvorfor vi fra staten fik afslag på midler, og derfor ikke gik videre med projektet. Når det er relevant genbesøger vi tidligere projektidéer for at se på, om ændrede kriterier og fornyede regnemodeller gør en forskel for projekternes berettigelse.

I skrivende stund pågår der forundersøgelser i Illerup Ådal (Skanderborg) i forhold til at etablere et klimalavbundsprojekt, lige som der i foråret 2023 igangsættes en realisering af et lavbundsprojekt ved Gammelgård Sø (Søballe/Galten). Det er Naturstyrelsen som projekterer, og Skanderborg Kommune bidrager som myndighed. Lavbundsprojekternes hovedsigte er at binde CO₂, men der forventes også en vis reduktion i udledningen af nærringsstoffer fra vådområderne.

Hvad betyder brevet for Skanderborg Kommune

Fagsekretariatet mener ikke, at brevet fra VOS Randers Fjords formandsskab giver anledning til, at vi fremadrettet arbejder anderledes med vådområdeprojekterne end hidtil - vi prioriterer fortsat opgaven højt, og værktøjerne mv. i brevet er velkendte, og er blandt dem, vi bruger allerede. Vi forstår brevet til udvalget således, at det også afspejler et udtrykt ønske om øget politisk opbakning i alle Randers Fjord vandoplandets medlemskommuner til det store, til tider konfliktfyldte og ret tidstunge arbejde, som arbejdet med vådområder under vandområdeplanerne er.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at orienteringen om Vandoplandsstyregruppens brev tages til efterretning.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at tage orienteringen om Vandoplandsstyregruppens brev til efterretning.

Bilag

Brev til kommuner vedr. værktøjer i vådområdeindsatsen

PP Orientering om brev m. opfordring fra VOS Randers Fjord

Punkt 28: Meddelelser

00.01.00-A00-99-22

Sagsfremstilling

Der orienteres om følgende:

- Budgetprocessen
- Status vedrørende Bygningsdrift forandringen jf. Budgetaftale 2023-2026.
- Fællesmøde med Silkeborgs udvalg den 6. februar
- Skurvognsbesøg i Ry den 6. februar
- Fællesmøde med B&U den 9. februar om busser
- Seneste nyt fra projektet ved banegården

- Orientering om støtte til grundvandsindsatsen til vandsamarbejdet.

Beslutning

Der blev orienteret om følgende:

- Budgetprocessen
- Status vedrørende Bygningsdrift forandringen jf. Budgetaftale 2023-2026.
- Fællesmøde med Silkeborgs udvalg den 6. februar
- Skurvognsbesøg i Ry den 6. februar
- Fællesmøde med B&U den 9. februar om busser
- Seneste nyt fra projektet ved banegården

- Orientering om støtte til grundvandsindsatsen til vandsamarbejdet
- Henvendelse fra Ejer Baunehøjs Venner vedr. el-ladestander
- Vandsamarbejde har bedt om foretræde på næste møde.

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at Ejer Baunehøjs Venner får et kort foretræde på næste møde
- at Vandsamarbejdet får foretræde på næste møde
- at tage orienteringen til efterretning.

Punkt 29: Evt.

00.01.00-A00-99-22

Beslutning

Der var ingen emner under "Evt."

Punkt 30: Underskriftsark; Godkendelse af beslutningsprotokol

00.01.00-A00-99-22

Sagsfremstilling

Beslutningsprotokollen føres under møderne, og det forudsættes, at beslutningerne afstemmes undervejs i mødet - det kan f.eks. ske ved oplæsning af det protokollerede.

Beslutningsprotokollen godkendes og underskrives ved afslutning af mødet af de tilstedeværende udvalgsmedlemmer. Det sker digitalt ved at anvende knappen "godkendelse" øverst til venstre i First Agenda.

Bemærk, at godkendelse ikke kan fortrydes.

Beslutning

Udvalgsmedlemmerne underskrev protokollen digitalt under mødet.